

Mads Føk er et uafhængigt kommunikationsorgan for de studerende ved mat-fys faggruppen på Aarhus Universitet

Mads Føk finansieres af Studienævnet for 2-fagsuddannelser og udkommer 9 gange om året (afhængig af stofmængden!), som regel (altid) på fredage.

Uopfordrede indlæg modtages meget gerne, og de behøver ikke nødvendigvis være indskrevne (men det ses gerne). Vi ser helst at indlæg afleveres som ASCII-tekst; enten i L^AT_EX₂_ε format eller som ren tekst.

Indlægene må gerne fremstå anonyme i bladet, men redaktionen skal vide, hvem der har skrevet dem. Skriv derfor navn og kontaktadresse på de indlæg, du afleverer!

Indlæg afleveres i Mads Føk's postbox på Matematisk Informationskontor, i Mads Føks postkasse ved Mat.Kant., afleveres til et af de nedenævnte redaktionsmedlemmer eller sendes til madsfoek@mi.aau.dk pr e-mail. Hvis man vil være sikker på, at indlægget kommer med i det førstkomende nummer, skal det afleveres før deadline (normalt fredag før klippe-klistre (står på kalenderen)).

Mads Føk har kontor i B11.

Indholdsfortegnelsen:

1. Forsiden
2. You're looking at it
3. Leder
4. Vi har modtaget
8. Reklame
9. TÅGEKAMMERET
10. UNF
12. Perspektiv i studiet
13. Føk Reklame
14. Eulers Venner
15. Kultur
16. @lkymia
17. TÅGEKAMMERET
18. Fysisk Fredagsbar
19. Datalo(g)kalt
20. KFS
21. NAT-Bar
22. TÅGEKAMMERET
23. Fra arkivet
24. Kalenderen

Mads Føk kan afhentes gratis følgende steder fra udgivelsesdagen og en uge frem:

Matematik: Ved Mat 11 opslagstavlen

Datalogi: På postboxene på R0

Fysik: På skranken udenfor informationen

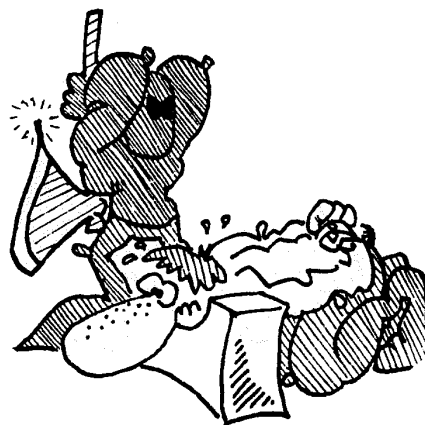
Kemi: Ved siden af informationen

Derefter v. henvendelse til et redaktionsmedlem!

Redaktionen :

Thomas Fangel	Mat/Fys	Ansvarshavende
Kristian Støchkel	Fys/Mat	L ^A T _E X ₂ _ε niker
Kristian Pedersen	Dat/Mat	Tegner
Torben LauritZEN	Fys/Mat	Lex Red
Rasmus Kjær Ursem	Dat/Mat	Reporter
Hans Solgaard	Dat/Mat	Reporter
Peter Kaidin Frederiksen	Mat/Kem	Reporter
Signe Seidelin	Fys/Kem	Ny reporter

Copyright Mads Føk 1997

Suk! Endnu en velkomsttale

Mads Føk byder russerne velkommen

Du har sikkert hørt det utallige gange allerede. Selvom det kun er din tredje dag på denne ædle institution for højere lærdom er du sikkert allerede træt af det: Alle disse mennesker, der under dække af at repræsentere mere eller mindre obskure organisationer, vil byde dig velkommen på universitetet – og så i øvrigt lige fortælle dig hvorfor lige netop denne persons organisation vil blive den aller vigtigste for dig i din tid på universitetet. Nu tænker du nok, at nu kommer der endnu en af disse velkomsttaler med alle de højtravende ord om at være studerende, hvilken ansvarlighed det kræver, hvilke forpligtigelser om seriøsitet du har over for samfundet - både det videnskabelige og det almindelige, hvilken ære det er at være blevet optaget etc. Men nej der tager du fejl. Sådan er Mads Føk ikke.

Men Mads Føk vil alligevel gerne byde dig velkommen. Så lad det hermed være gjort. Men hvem er det så der byder dig velkommen nu? Man kunne fristes til at tro, at Mads Føk er en person, en stor formidler af naturvidenskab, som bladet er opkaldt efter, men sådan forholder det sig ikke. Mads Føk er slet og ret bare et navn dannet af begyndelsesbogstaverne i fagene på mat-fys faggruppen. Dette navn blev enstemmigt valgt som det bedste forslag ved en konkurrence tilbage i halvfjerdserne. I øvrigt var det også det eneste indkomne forslag...

Spørger du en ældre studerende - f.eks. din tutor - om Mads Føk, får han/hun sandsyn-

ligvis et ømt og længselsfuldt blik i øjnene. For Mads Føk har en trofast læserskare, der utålmodigt venter på næste nummer af det lokale blad. Og du vil sikkert også hurtigt selv finde ud af, at Mads Føk kan være en kærkommen adspredelse når forelæsningserne om fredagen virker som en uoverskuelig forhindring før fredagens og week-endens videre gang. Med sit blandede indhold af underholdende, informative og seriøse artikler får Mads Føk nemt selv den mest dræbende kedelige forelæsning til at gå. Det er i hvert fald hvad redaktionen kan lide at tro!

Det giver mig anledning til at komme med en lille bøn: Mads Føk redigeres (og til dels skrives) af frivillige, dvs. studerende som dig og mig, der har lyst til at medvirke ved frembringelsen af et lokalt blad. Det siger sig selv, at jo flere der er i redaktionen jo bedre kan bladet blive. Hvis du derfor skulle have lyst til at deltage i at lave et blad for de studerende her på stedet så henvend dig. Vi vil modtage dig med kyshånd! Du kan jo også tænke på det som en måde at leve op til unævnelige personers formaninger om at deltage aktivt i dit studie!

Med det har jeg ikke mere at sige. Kun endnu en gang velkommen. Vi håber du må få nogle gode år her på stedet sammen med din nye ven Mads Føk. Og gid du ikke må blive hetz'et for meget (se artiklen næste side)!

På redaktionens vegne
/Fangel

Vi har modtaget

Hetz'ens Natur

– et studie i ironi

Redaktionen modtog til Føk nr. 8, 22. årgang nedenstående indlæg, som vi mener er så betydningsfuldt, at de nye studerende også skal have mulighed for at læse det. Derfor genoptrykker vi det her.

Af Leo St. Hanfgam, Dr.soc.

På det naturvidenskabelige fakultet på Århus Universitet udgives 4 gange pr. semester et blad ved navn Mads Føk (et navn dannet af de første bogstaver i studierne under mat-fys faggruppen: matematik, astronomi, datalogi, statistik, fysik, økonomi og kemi). Bladet finansieres af det stedlige studienævn og redigeres af en lille gruppe af frivillige studerende (der ser sig selv som Tordenskjolds Soldater). Bladet bliver altid modtaget med begejstring af de studerende p.g.a. dets indholdsmæssige sammensætning, som kan beskrives ved en god blanding af seriøse og blot underholdende artikler om hvad der optager studerende på fakultetet. En lille, men væsentlig anledning til de mange smil under den altid intense læsning af bladet er det som går under navnet HETZ: Rundt omkring i bladet, hvor der nu er plads, placeres små sætninger udtalt af forelæsere og studerende på stedet. Indholdet af disse er typisk af humoristisk karakter, hvad enten det var den citeredes intention eller ej. I det følgende vil jeg forsøge at klassificere de forskellige typer af hetz og jeg vil driste mig til at anlægge en fortolkning af mennerskerne på fakultetet på baggrund af denne redegørelse.

Den Banale Talefejl

Som titlen siger opstår medlemmer af denne klasse ved at en person fortæller sig hvorved meningen bliver fordrejet og dermed humoristisk. Et eksempel er:

Hetz:

Anders S. til Anders L., 23 år: Du ønsker nok du var født for 20 år siden.

Det er klart at der her er tale om en talefejl, idet Anders S. naturligvis mener 20 år før, men talefejlen giver altså udtalelsen en humoristisk drejning. Endnu en:

Hetz:

Richard: ...det er meget nemmere, at differentiere eksponentialfunktionen...

Dette er et arketyrisk eksempel på en talefejl, og endvidere er en jo typisk for naturvidenskabelige mennesker. Vi tager lige endnu en og anser så denne klasse for at være udtømt:

Hetz:

Fangel: Hvor meget tror I en portion ris med samme volumen som dette stykke kage vil fylde?

Her er det jo slet ikke til at tage fejl af, at der er tale om en fortællelse!

De næste klasse er svære at adskille - de overlapper (eller med et ord jeg har lært under research arbejdet blandt matematikere: de er ikke disjunkte). Det drejer sig om: **“Den almene dumhed”**, **“Den faglige dumhed”**, **“De bevidst morsomme bemærkninger”** og **“De ubevidst morsomme bemærkninger”**. Som de første eksempler tager vi 2 ypperlige repræsentanter for den almene dumhed:

Hetz:

Bering (før premieren på “Chess” i Musikhuset): Hmm, Gad vide hvorfor de har stillet alle de skakspil op i vinduet... (kort pause) Nååhh!

Vi har modtaget

Hetz:

Simon: Det er utroligt, at de kan bevæge sig, når de er så døde.

Dette er jo i sandhed eksempler på almen dumhed. De ubevidst morsomme bemærkninger opstår ofte ved at en misforståelse af en udtalelse er så oplagt at den ikke er til at undgå. Her kommer alle de misforståelser der på en eller anden måde har med menneskets genitaler at gøre. Nogle eksempler:

Hetz:

Brian: Jeg troede bare, at jeg kunne sidde og lege med den.

Hetz:

Arne: Vi trækker ikke før SU'en er gået ind.

Den almene dumhed er en stor klasse, så derfor er det nødvendigt med en del eksempler for at belyse denne klasses store rigdom:

Hetz:

Jesper: Wow, der er 6 underspørgsmål. Og så er det skrevet på en matrixprinter!

Hetz:

Frandsen: Hey, spagettien bliver større end gryden.

Hetz:

Ole: Jamen, jeg har ingen penge.
Simon: Folk fødes s'gu da ikke uden penge.

Et godt eksempel på den ubevidst morsomme bemærkning er følgende udtalelse, som der muligvis er en smule sandhed i, hvis man vælger at betragte mat/fys faglige fag som mandefag (dette skal **ikke** tages som et udtryk for redaktionens holdning på det punkt, red), men denne mulige rigtighed undertrykkes totalt af det særdeles morsomme i det udtalte:

Hetz:

Anders: De kvinder der er startet på mat/fys er ligesom allerede gået på kompromis med ders kvindelighed.

Mere sjælden er derimod den faglige dumhed. Normalt skyldes en fagligt urigtig udtalelse som regel en talefejl og så hører den jo ikke til her. Men man kan dog være heldig at finde en rigtig faglig dumhed. Det er dog ikke lykkedes mig under researchen i det sørgelige materiale jeg havde til rådighed. I stedet vil jeg give et eksempel på en type der nærmer sig denne klasse, men nok nærmere burde klassificeres som fagidioti (dette opstår hurtigt datalogernes sprog, der er præget af mange uforståelige fagtermer):

Hetz:

Nick (Efter at have købt en 150 MHz Pentium): Fedt! Nu kan jeg spille Wing Commander III flydende i SVGA.

Den oplagte forelæser

Denne klasse er en af de mest elskede og sjoveste. Medlemmerne af denne klasse opstår ved de mange forelæsninger på fakultetet. For at ikke alt for mange af de studerende falder i søvn under forelæsningerne og også for at opnå et højt deltagerantal må forelæserne gøre deres forelæsninger spændende. Dette kan blandt andet opnås ved at komme med sjove kommentarer til stoffet, herunder også direkte forkerte faglige udtalelser (dette vil vi komme tilbage til senere under analysen af menneskerne på fakultetet). Det kan i parentes bemærkes at de forelæsere, der hetz'es mest ofte også er dem som de studerende bedst kan lide og hvis forelæsninger de derfor også vælger at følge. Man kunne måske formode at dette så også fører til flere beståede eksaminer, og dermed flere penge til universitetet. Så måske var det en ide for fakultetet, at vurdere forelæserne efter hvor mange gange de hetz'es i Mads Føk! Dette

Vi har modtaget

vil også tydeligt fremgå af den nedenstående eksempler, hvor nogle navne går igen:

Hetz:

Bonderup: Til eksamen skal man jo lære noget nyt - ellers har man jo spildt 4 timer!

Hetz:

Tage Bai (da han omtalte kædereglens som kælereglen): Ups, der fik vi vist indført et menneskeligt aspekt i matematikken.

Hetz:

Landrock: Nu er spørgsmålet, hvor der er en modstrid... Det viser sig, at det er noget jeg sagde for tre uger siden.

Hetz:

Bonderup: Enhver ved jo, at der er vacuum mellem Kalundborg og Århus.

Hetz:

Landrock: Vi skal bruge et tilfældigt element. Jeg skriver et med lukkede øjne.

Hetz:

Bonderup: Så tager man 1 og deler med et kolonormt stort tal, så får man et kolonormt lille tal. Sådan er matematik.

Hetz:

Bonderup: Der er jo forskellige betingelser for at gå til eksamen. En er at man kan stoffet - en anden er at man ikke bliver slået ihjel!

Som man kan læse er ikke alle forelæsere i fysik og matematik distræte, kedelige og lys-sky personer, hvilket nok er den gængse opfattelse uden for fakultetet! Dette skulle vist dække mangfoldigheden i denne klasse.

TÅGEKAMMERET - et kapitel for sig

På mat-fys faggruppen er der en festforening ved navn TÅGEKAMMERET. Denne forening er i sig selv et studie værd, men her skal vi blot kigge på den type hetz festforeningen giver anledning til. Den typiske TÅGEKAMMER hetz er ofte enten uforståelig for uindviede, klassificerbar under "almen dumhed" eller også omhandler den de dybereliggende menneskelige instinkter. Nedenfor følger nogle eksempler:

Hetz:

PR: Jeg er grimpest, så jeg har brug for mest søvn.

Hetz:

FORM: Jeg kommer altid i Føk.

Hetz:

FORM: Du kommer ikke ind, medmindre du gnider din krop op af min.

Hetz:

FUHE: Det var godt nok hårdt at flytte for PR, hun boede på tredje sal, og der var ingen trapper.

Hermed vil jeg anse klassificeringen som afsluttet.

En behagelig fyr...

Hvad kan man så få ud af hetz'ene, der ved første øjekast ser ud som uskyldige drillerier. Jo, man kan udlede lidt mere om personerne på stedet. For det første har de en god sans for humor. Dette kommer til udtryk ved hetz'en blotte eksistens. Endvidere kan man af indholdet i hetz'en ane at der er en meget stor bredde i denne sans for humor - den dækker blandt andet også den sorte del af humorspektret. Som noget af det vigtigste kan man også udlede en vis selvtilfredshed og et syn på

Vi har modtaget

mat-fys faglige emner som værende vigtigere end noget andet. Dette ses i den udbredte glæde ved at komme med klart urigtige udtalelser og more sig over dem, hvorved lægfolk - der i fuld alvor sagtens kunne komme med den pågældende udtalelse - latterliggøres.

En afsluttende profil af et typisk menneske på fakultetet er således: en person med god humor, der er behagelig at omgås p.g.a. hans ironiske distance til virkeligheden. Blot må man vænne sig til, eller bære over med hans udbredte lyst til at træde i fortalelser

eller urigtige udtalelser. At denne karakteristik er ganske rammende, kan jeg kun bekræfte efter min gang på fakultetet i det sidste stykke tid med research til dette forskningsprojekt. Jeg har kun positive indtryk at berette om.

Tak til redaktionen, uden hvem dette projekt ikke var blevet til noget.

Kilder:

22. årgang af Mads Føk.

Reklame

TÅGEKAMMERET

Perspektiv i studiet

Regneopgaver før og nu

1950:

En landmand sælger en sæk kartofler for 20 kroner. Produktionsomkostningerne er $\frac{4}{5}$ heraf. Beregn fortjenesten.

1960:

En landmand sælger en sæk kartofler for 20 kroner. Produktionsomkostningerne er 16 kroner. Beregn fortjenesten.

1970:

En landmand sælger en kartoffelmængde (K) for en pengemængde (G). G er mængden af elementer for hvilket gælder, at G er kroner. I stregform må du for mængden G lave tyve små streger: ||| - én for hver krone. Produktionsomkostningsmængden (E) er fire streger mindre end mængden G.

Tegn billeder af mængden E som delmængder af mængden G, og opgiv løsningsmængden (fortjenstmængden) i antal streger. Du skulle da gerne få 16 streger: |||.

1980:

En landmand sælger en sæk kartofler for 20 kroner. Produktionsomkostningerne er $\frac{4}{5}$ heraf = 16 kroner. Fortjenesten er $\frac{1}{5} = 4$ kroner.

Understreg ordet kartofler og diskuter det med din sidemand (m/k).

1987:

En landmand producerer en sæk kartofler. For at holde sit personlige overskud unødvendigt højt, gøder han med NPK og belaster derved vort fælles miljø med bl.a. fiskedød til følge.

Dan dig din egen mening om landmanden og tegn et 3D billede af en dræbt ørred på din PC.

1992:

En landmand undlader at producere en sæk kartofler til en værdi af 20 ECU. I stedet braklægger han marken og modtager resten af sit liv et tilskud fra EF på 4 ECU pr. sæk ikke-producerede kartofler.

Forklar hvorfor mere end 100.000 mennesker i Afrika vil dø af sult i år.

1996:

En engelsk landmand fodrer sine kvæg med det billigste animalske foder indeholdende knuste fårehjerner. Hele hans bestand får BSE og p.g.a. en i medierne hysterisk opblæst frygt for smitte til mennesker tvinges landmanden af EU til at slå hele bestanden ned.

Lav et multimedie-show om mediernes betydning for vores samfund og surf internettet tyndt for at finde oplysninger om BSE.

Lynch & Føk

Eulers Venner

TÅGEKAMMERET

Fysisk Fredagsbar

Udtalevejledning For Dataloger

Lad en ting være fastslået. Sidevis af friske, endnu varme og let fugtige programudskrifter er noget af det lækreste i denne verden. Den sprøde lyd når hulkanten rives af og tyst daler ned i papirkurven som munter high-tech konfetti, matrixprinterens nostalgiske knitren, laserprinterens lune summen og lugt af ozon, printerrummets trygge varme... En af de største mangler ved computerprogrammer er, at de ikke egner sig til at blive læst højt - langt mindre sunget (det er dog sket). Ofte høres samtaler som denne ved terminalerne:

- Begin if el lig ping ent ping plaf or fnadder
- Fnadder?, altså plif?
- Nej, havelåge.
- Nåh, glyf (taste-taste)

Mads Føk bringer nu følgende standardiserede udtaleliste til gavn og glæde for alle tasteaber.

.	dot
/	slash, dash, skråstreg
\	backslash
"	quote, dobbeltping, fnidder
'	ping, plaf
(parentes
)	slut
@	snabel-a, aberøv, at-tegn, masterspace
^	hat, pege, pointer
↑	pilop, pointer, pege, moesgaard
#	klaf, glyf, havelåge, fnidder, fnadder
_	underline, underscore
{	tuborg
}	sluttuborg
<	mindre end, mindre
=	lig
>=	større lig
:=	kolon lig
\$	dollar
	bar, pind, pipe
~	tilde, overskæg
?	va?
!	hov!

TÅGEKAMMERET

KALENDEREN

- MAndag d. 25. August : Russerne ankommer til vores fakultet, og resten af ugen står i vej- og vildledningens tegn.
- Tirsdag d. 26. August : Rusnummeret af Mads Føk udkommer.
- Torsdag d. 29. August : TÅGEKAMMERET holder Rushyg i Mat.Kant. og giver en øl til russerne.
- Mandag d. 1. September : Alle os der ikke er russer starter på endnu et opslidende semester.
- Fredag d. 5. September : NAT-bar i Vandrehallen.
- Fredag d. 12. September : Døddlinie på Føk nr. 1.
- Fredag d. 19. September : Føk nr. 1 udkommer.
- Tirsdag d. 30. September : **SU**'en dumper ind på kontoen...
- Fredag d. 3. Oktober : ... og i NAT-baren kan den bruges til at købe øl og sodavand.
- Onsdag d. 24. December : Juleaften
: "Offers us all a wonderfull opportunity each year to reflect on what we all most deeply and sincerely believe in - I refer of course to money." (Tom Lehrer)
- Januar '97 : Mat 10 eksamen for russerne (og deres tutorer?).